

Biogramy autorów

Edward Balcerzan, prof. dr hab. – ur. w 1937 roku w Wowczańsku na Ukrainie, którą wspomina w *Pereheni i słonecznikach* (2003) i w *Zuchwalstwach samoświadomości* (2005). Profesor senior Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, członek korespondent Polskiej Akademii Umiejętności, doktor honoris causa Uniwersytetu Szczecińskiego. Poeta, prozaik, tłumacz, krytyk, teoretyk literatury i sztuki przekładu, historyk literatury polskiej i rosyjskiej XX wieku. Laureat Fundacji Alfreda Jurzykowskiego (1992), Nagrody Polskiego PEN Clubu im. Jana Parandowskiego (1998) i Nagrody im. Kazimierza Wyki (2016). Książki najnowsze: *Wiersze niewszystkie* (Mikołów 2009), *Tłumaczenie jako „wojna światów”. W kręgu translatologii i komparatystyki* (Poznań 2009, wyd. 2 – 2010, wyd. 3 – 2011), *Pochwała poezji. Z pamięci, z lektury* (Mikołów 2013), *Literackość. Modele, gradacje, eksperymenty* (Toruń 2013), *Innymi słowami. Umiejętności tłumacza* (Kraków 2025); publikacja w języku angielskim: *Literariness. Models, Gradations, Experiments*, przeł. S. Gauger (Frankfurt am Main 2016).

Tomasz Bilczewski, dr hab. – profesor i prodziekan ds. nauki i współpracy międzynarodowej na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, kierownik Katedry Międzynarodowych Studiów Polonistycznych, dyrektor Centrum Studiów Humanistycznych. Zainteresowania naukowe: komparatystyka, przekładoznawstwo i humanistyka medyczna. Ostatnio współredaktor m.in. takich publikacji

jak: *Filologia – od/nowa. Język, literatura, kultura w epoce cyfrowej* (2025), *Archiwa dyscypliny. Historie i teorie nowoczesnej komparatystyki od Herdera do szkoły amerykańskiej* (Kraków 2022), *Literatura światowa i przekład. Historie i teorie nowoczesnej komparatystyki od szkoły amerykańskiej do biohumanistyki* (Kraków 2022), *The Routledge World Companion to Polish Literature* (London–New York 2022).

Piotr Bogalecki, dr hab. – literaturoznawca, kulturoznawca, polonista. Profesor uczelni na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Autor monografii „*Niedorozumowy. Kategoria niezrozumiałości w poezji Krystyny Miłobędzkiej*” (2012, Nagroda Narodowego Centrum Kultury), *Szczęśliwe winy teolingwizmu. Polska poezja po roku 1968 w perspektywie postsekularnej* (2016) oraz *Wiersze partytury w poezji polskiej neoawangardy. Białoszewski – Czycz – Drahan – Grześczak – Partum – Wirpsza* (2020). Od 2024 roku członek Kapituły Nagrody Literackiej Gdynia. Mieszka w Chorzowie.

Włodzimierz Bolecki, prof. dr hab. – emerytowany profesor zwyczajny w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. Autor książek, artykułów oraz opracowań edytorskich dotyczących m.in. twórczości Wacława Berenta, Witolda Gombrowicza, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Józefa Mackiewicza, Czesława Miłosza, Brunona Schulza, Aleksandra Wata i Stanisława Ignacego Witkiewicza. Ważniejsze publikacje: *Historia i biografia. Opowieści biograficzne Wacława Berenta* (1978), *Poetycki model prozy 1918–1939* (1982, 1996), *Pre-teksty i teksty* (1991, 1998), *Polowanie na postmodernistów (w Polsce)* (1999), *Rozmowy z Gustawem Herlingiem-Grudzińskim* (1995, 2000, 2018), *Ciemna miłość* (2004), *Ptasznik z Wilna. O Józefie Mackiewiczu* (1991, 2007, 2022), *Modalności modernizmu* (2012), *Wenus z Drohobycza. O Brunonie Schulzu* (2016), *Czy Gombrowicz miał oczy?* (2025); www.bolecki.eu

Tamara Brzostowska-Tereszkiewicz, dr hab. – profesor Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, polonistka i anglistka, literaturoznawczyni, przekładoznawczyni, tłumaczka. Autorka

monografii *Ewolucje teorii. Biologizm w modernistycznym literaturoznawstwie rosyjskim* (2011) i *Modernist Translation. An Eastern European Perspective. Models, Semantics, Functions* (2016) oraz artykułów dotyczących historii literaturoznawstwa wschodnio- i środkowoeuropejskiego, historii myśli przekładoznawczej, komparatystyki literackiej i teorii przekładu artystycznego.

Aleksandra Ciechomska, dr – literaturoznawczyni, autorka książki *Zapomniane ogniwo polskiej estetyki fenomenologicznej. Twórczość Ady Werner-Silberstein w kontekście literaturoznawstwa trzech pierwszych dekad XX stulecia* (2025), artykułów: *Kwestia przedmiotu estetycznego a obiektywność badań estetycznych. Estetyka Ady Silberstein* (2019) i *Koncepcja podmiotu kobiecego w ujęciu Ellen Key – wpływ przekładów Ady Werner-Silberstein na modernizację świadomości społecznej* (2020), a także rozdziałów w monografiach pokonferencyjnych, m.in. publikacji *Dialog możliwy w badaniach – przedmiot badań etnologii w ujęciu Cezarii Baudouin de Courtenay Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowej* (2019). Od 2023 roku publikuje na łamach „Nowych Książek”.

Teresa Dobrzyńska, prof. dr hab. – emerytowana profesor Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. Przez ponad dwadzieścia lat kierowała tam Pracownią Poetyki Teoretycznej i Języka Literackiego. Prowadziła wykłady, ćwiczenia i konwersatoria z poetyki, teorii literatury, teorii tekstu, wersologii i metaforologii na warszawskich uczelniach. Trzydzieści lat wykładała teorię literatury w Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie. Od kilkudziesięciu lat współpracuje z Komitetem Głównym Olimpiady Literatury i Języka Polskiego (wiceprzewodnicząca). Autorka stu kilkudziesięciu szkiców i rozpraw, a także dziewięciu książek z zakresu teorii tekstu, poetyki, stylistyki, teorii metafory i wersologii: *Delimitacja tekstu literackiego* (1974), *Tonizm* (1979, wraz ze Zdzisławą Kopczyńską), *Metafora* (1984; monografia wyróżniona Nagrodą im. Aleksandra Brücknera), *Tekst. Próba syntezy* (1993), *Mówiąc przenośnie... Studia o metaforze* (1994), *Tekst – styl – poetyka* (2003, wraz ze Zdzisławą Kopczyńską i Lucyllą Pszczółowską),

Znaczenie wyboru formy wiersza. Trzy studia (2007), *Od słowa do sensu. Studia o metaforze* (2012) oraz *Tekst poetycki i jego konteksty* (2015). Zebrała i przygotowała do druku (wraz z Anną Axer) zbiór *Studiów i rozpraw* Marii Renaty Mayenowej (1993) oraz opracowała edytorsko pośmiertne wydanie *Poetyki teoretycznej. Zagadnienia języka* tejże uczzonej (2000). Redaktor kilkunastu tomów zbiorowych, w tym – wraz z Rają Kunczewą – sześciu zbiorów dokumentujących wyniki współpracy międzynarodowej Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk z Instytutem Literatury Bułgarskiej Akademii Nauk.

Elwira Gilewicz, mgr – urodziła się w Kijowie. Wykształcenie wyższe, Uniwersytet Warszawski (studia magisterskie – lingwistyka stosowana; polonistyczne studia doktoranckie). Doświadczenie zawodowe nabywała pod kierunkiem prof. dr. hab. Eugeniusza Czaplejewicza oraz prof. dr. hab. Danuty Ulickiej. Wykładowczyni języka rosyjskiego, ukraińskiego i polskiego jako obcego, literaturoznawczyni, tłumaczka, a także ekspertka merytoryczna polonijnych projektów edukacyjnych i kulturalnych. W ruchu polonijnym w Ukrainie uczestniczy od 1993 roku. Zakres działalności to organizowanie i realizacja nauczania języka polskiego w Żytomierzu; współpraca z czasopismami polonijnymi; stworzenie i prowadzenie pierwszej w Ukrainie audycji telewizyjnej (1993–2006) w języku polskim pt. *U Rodaków* oraz autorskiego programu *Słowo Polskie* (od 1999 roku dodatkowo jako operatorka obrazu); coroczne edycje (odbyło się 30) polonijnego festiwalu pieśni i tańca „Tęcza Polesia”; realizacja własnych programów autorskich w zakresie letnich szkół językowych i warsztatów liderek dla młodzieży polonijnej (18 edycji); przedsięwzięcia w celu przywrócenia pamięci o wybitnych Rodakach z Żytomierszczyzny i Wołynia, takich jak Juliusz Zarębski, Ignacy Feliks Dobrzyński, Gustaw Olizar, Józef Ignacy Kraszewski i Kazimierz Lubomirski. Wiele działań poświęciła postaci Ignacego Jana Paderewskiego: 35 koncertów i prelekcji w Ukrainie i Polsce, 3 konferencje naukowe, 14 edycji festiwalu muzyki klasycznej i współczesnej „Odkrywamy Paderewskiego” we Lwowie, 2 wystawy. Inicjatorka i redaktorka dwujęzycznej serii wydawniczej

Muzyczny Skarbiec Wołynia, gdzie utrwała wyniki poszukiwań archiwalnych oraz badań (17 zeszytów); redaktorka tomów *Międzynarodowe Czytania Naukowe w Muzeum Borysa Latoszyńskiego*. Laureatka Pierwszej Nagrody w Konkursie Światowego Forum Mediów Polonijnych (2006). Odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1999), Medalem „PRO MEMORIA” (2005) i Odznaką honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (2013).

Tomáš Glanc, Prof. Dr. PhD – profesor na Uniwersytecie w Zurychu. Jego badania obejmują: kulturę Europy Wschodniej, nowoczesną sztukę i literaturę słowiańską, samizdat, nieoficjalne media i praktyki kulturowe, performans w Europie Wschodniej, ideologię słowiańską, a także współczesną sztukę i literaturę rosyjską. Autor i redaktor kilku książek oraz licznych artykułów i opracowań z wyżej wymienionych zakresów. Współpracował przy realizacji wielu audycji radiowych i programów telewizyjnych, podcastów itp. Współorganizator konferencji i wystaw, w tym „Poetry & Performance: The Eastern European Perspective” (wspólnie z Sabine Hänsen; różne edycje w dziewięciu krajach europejskich). Był kuratorem wystaw kilku współczesnych artystów rosyjskich oraz współpracował przy dwóch dużych wystawach w centrum sztuki DOX w Pradze. Profesor wizytujący na Uniwersytecie Humboldta w Berlinie i Uniwersytecie w Bazylei, starszy stypendysta (*senior fellow*) na Uniwersytecie w Bremie; dyrektor Czeskiego Centrum Kultury w Moskwie oraz dyrektor Instytutu Studiów Sławistycznych i Wschodnioeuropejskich Uniwersytetu Karola w Pradze.

Joanna Goszczyńska, prof. dr hab. – emerytowana profesor Instytutu Sławistyki Polskiej Akademii Nauk i Uniwersytetu Warszawskiego; w latach 2008–2016 dyrektor Instytutu Sławistyki Zachodniej i Południowej Uniwersytetu Warszawskiego, członkini Komitetu Słowianoznawstwa PAN, słowacystka i bohemistka w zakresie literaturoznawstwa i kulturoznawstwa, tłumaczka i popularyzatorka literatury słowackiej i czeskiej. Zainteresowania badawcze: historia idei, problemy tożsamości kulturowej i mitologii narodowej oraz

czeski i słowacki modernizm w kontekście europejskim. Autorka ponad stu artykułów oraz licznych przekładów prac naukowych, popularnonaukowych i literackich z języka czeskiego i słowackiego. Publikacje książkowe: *Mit Janosika w folklorze i literaturze słowackiej XIX wieku* (2001; przekład słowacki: *Mýtus o Jánošíkovi vo folklóre a slovenskej literatúre 19. storočia*, 2003); *Sławni i zapomniani. Studia z literatury czeskiej i słowackiej* (2004); *Synowie Słowa. Myśl mesjaniistyczna w literaturze słowackiej* (2008); *Wielkie spory małego narodu* (2015; przekład słowacki: *Velké spory malého národa*, 2015); *Mroczne oblicze czeskiej literatury* (2021; przekład czeski: *Temná tvář české literatury*, 2023); *Kontury słowackiego modernizmu* (2025).

Olena Haleta, Prof., PhD – profesor teorii literatury i literatury porównawczej na Lwowskim Uniwersytecie Narodowym im. Iwana Franki oraz profesor wizytująca na Ukraińskim Uniwersytecie Katolickim. Prowadziła badania i wykładała nowożytną i współczesną literaturę ukraińską na uniwersytetach i w instytucjach akademickich w USA, Kanadzie, Niemczech, Austrii, Polsce, Chorwacji i Czechach. Autorka, współautorka i współredaktorka dziewięciu książek dotyczących historii ukraińskiej literatury nowoczesnej, w tym monografii *Від антології до онтології: антологія як спосіб репрезентації української літератури кінця XIX – початку XXI століття* (Od antologii do ontologii. Antologia jako sposób reprezentacji literatury ukraińskiej końca XIX – początku XXI wieku, 2015) oraz *Нова словесність: українська література в антропологічній перспективі* (Nowe pisma. Literatura ukraińska w perspektywie antropologicznej, 2023).

Artur Hellich, dr – adiunkt na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Autor książki *Gry z autobiografią* (2018), prac naukowych dotyczących teorii i historii autobiografii, dziejów literaturoznawstwa polskiego oraz pastiszu (wydanych m.in. w „Pamiętniku Literackim”, „Tekstach Drugich” i „Kulturze Współczesnej”), a także esejów i tekstów krytycznych zamieszczanych w portalach kulturalnych (m.in. „Dwutygodniku”, „Mint Magazine”, „Kulturze

Liberalnej” i „Małym Formacie”); współredaktor publikacji zbiorowej *Filozofia filologii* (2019).

Joanna Jeziorska-Haładyj, dr – adiunkt w Zakładzie Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich Instytutu Literatury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego. Zainteresowania badawcze: narratologia, szczególnie techniki narracyjne, granice między fikcją a niefikcją i problematyka drugoosobowości. Autorka książki *Tekstowe wykładniki fikcji* i artykułów poświęconych polskiej, angielskiej i francuskiej prozie. Współredaktorka (wraz z Michałem Mrugalskim) anglojęzycznej antologii polskich badań nad narracją *Worlds in Progress. Essays on Narratology* (2025).

Tomasz Jędrzejewski, dr hab. – historyk literatury, wykładowca akademicki. Absolwent filologii polskiej Uniwersytetu Warszawskiego, doktor habilitowany nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa (2014). Adiunkt w Instytucie Literatury Polskiej Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Kierownik Zakładu Literatury Romantyzmu. Redaktor i opiekun naukowy portalu Niewinni Czarodzieje. Autor książek: *Literatura w warszawskiej prasie kulturalnej pogranicza oświecenia i romantyzmu* (2016), *Czytanie „Dziadów” w czterech częściach* (2018), *Blednący atrament. Polskie rokoko literackie lat 1795–1830 na tle europejskim* (2022). Zainteresowania naukowe: m.in. historia kulturalna Wilna.

Eliza Kącka, dr – literaturoznawczyni, krytyczka, pisarka. Autorka książek prozatorskich: *Elizje* (2017), *Po drugiej stronie siebie* (2019), *Strefa zgniotu* (2022), *Wczoraj byłaś zła na zielono* (2024), książki eseistycznej *Idiomy. Eseje* (2023) i opracowań akademickich: *Stanisław Brzozowski wobec Cypriana Norwida* (2012) oraz *Lektura jako spotkanie. Brzozowski – tekst – metoda* (2017). Sporządziła kilka wyborów poezji (nie tylko najnowszej). Felietonistka i współpracowniczka „Tygodnika Powszechnego”.

Krzysztof Kłosiński, prof. dr hab. – członek Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej Akademii Nauk (w latach 2007–2019 jego przewodniczący). Zainteresowania badawcze: historia literatury XIX i XX wieku oraz teoria literatury. Tłumacz (m.in. Barthesa i Derridy) i krytyk literacki (w mediach; odznaczony laurem Polskiej Izby Książki). Autor monografii poświęconych Romanowi Jaworskiemu i Elizie Orzeszkowej, a także studiów o prozie i poezji polskiej XX wieku (*Eros. Dekonstrukcja. Polityka; Poezja żalu; W stronę inności*). Autor licznych studiów poświęconych literaturoznawstwu ponowoczesnemu (dekonstrukcji, literaturze jako potłaczowi i epocze, „teorii”, one-year studies, darwinizmowi i studiom męskim), które składają się na tom *Poza zasadą komunikacji*.

Adela Kobelska, dr – kulturoznawczyni i literaturoznawczyni, adiunkt w Zakładzie Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich Instytutu Literatury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego. Zainteresowania badawcze: historia kulturowa polskiego literaturoznawstwa oraz kultura miejska i naukowa Europy Środkowej i Wschodniej w XIX i XX wieku. Autorka książki *Miasto, uniwersytet, literaturoznawstwo. Poznań lat dwudziestych i trzydziestych XX wieku jako przestrzeń działania członków Koła Polonistów* (przygotowanej na podstawie rozprawy doktorskiej napisanej pod kierunkiem Danuty Ulickiej) oraz artykułów publikowanych m.in. w „Przestrzeniach Teorii”, „Przeglądzie Humanistycznym” i „Kulturze Współczesnej”. Współautorka monografii *Wiek teorii. Sto lat nowoczesnego literaturoznawstwa polskiego* i antologii *Wiek teorii* (obie pod red. D. Ulickiej).

Monika Kopcik, mgr – absolwentka filologii polskiej i filozofii, doktorantka w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego (dyscyplina: literaturoznawstwo), stypendystka University of Toronto. Przygotowuje rozprawę poświęconą wielopodmiotowej korespondencji Karola Szymanowskiego. Zainteresowania badawcze: genologiczna analiza tekstów rozproszonych, ze szczególnym uwzględnieniem diarystyki artystów z Europy Środkowo-Wschodniej, dokumentującej doświadczenia mobilności

na początku XX wieku. Publikowała m.in. w „Pracach Filologicznych. Literaturoznawstwie” i „Ruchu Literackim”. Współredaguje serię Wydawnictw Uniwersytetu Warszawskiego – Parabaza.

Jan Kordys, dr hab. – profesor Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, kierownik Pracowni Poetyki Teoretycznej i Semiotyki Kultury. Absolwent studiów polonistycznych Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1979 roku pracownik Instytutu Badań Literackich PAN, najpierw Pracowni Badań Kultury Literackiej, a następnie Pracowni Poetyki Teoretycznej i Języka Literackiego. Uczestniczył w badaniach zaburzeń dyskursu narracyjnego w afazji, którymi kierowała prof. Hanna Ulatowska (University of Texas at Dallas) – grant Komitetu Badań Naukowych. Wraz z belgijskim antropologiem Paulem Jorionem stworzył grupę badawczą „Théorie et Clinique des Pathologies de la Pensée” (stypendium Andrew W. Mellon Foundation i Fondation Maison des Sciences de l’Homme – Paryż). Dwukrotnie odbył staż w Instytucie Słowianoznawstwa i Bałkanistyki Akademii Nauk ZSRR (Zakład Strukturalnej Typologii Języków). Autor dwóch książek: *Mózg i znaki* (1991) oraz *Kategorie antropologiczne i tożsamość narracyjna. Szkice z pogranicza neurosemiotyki i historii kultury* (2006). Prowadził seminaria dla doktorantów w Szkole Nauk Społecznych przy Instytucie Filozofii i Socjologii PAN oraz na studium doktoranckim Instytutu Badań Literackich.

Ewa Kosowska, prof. dr hab. – profesor emerytowana Uniwersytetu Śląskiego, filolog i kulturoznawca. W latach 1992–2016 kierownik Zakładu Teorii i Historii Kultury na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Od 2004 roku członek Komitetu Nauk o Kulturze PAN; w latach 2013–2017 prezes Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego. Od 1978 roku członek Towarzystwa Kultury Teatralnej. Uczestniczy w pracach najważniejszych polskich czasopism kulturoznawczych. Zainteresowania badawcze: problemy z obszaru teorii i historii kultury, ze szczególnym uwzględnieniem tradycyjnej kultury polskiej, w tym możliwości wykorzystywania tekstu literackiego w badaniach antropologiczno-kulturowych. Autorka i redaktorka

kilkunastu książek oraz licznych artykułów, m.in.: *Legenda, kanon i transformacje. Św. Jerzy w polskiej kulturze ludowej* (1985), *Postać literacka jako tekst kultury. Rekonstrukcja antropologicznego modelu szlachcianki na podstawie „Potopu” Henryka Sienkiewicza* (1990), *Negocjacje i kompromisy. Antropologia polskości Henryka Sienkiewicza* (2002), *Antropologia literatury* (2003), *Stąd do Teksasu* (2006), *Eurosarmata. O postawach i wyborach Henryka Sienkiewicza* (2013).

Anna Krajewska, prof. dr hab. – profesor senior Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, redaktor naczelna czasopisma teoretycznoliterackiego „Przestrzenie Teorii” oraz serii Biblioteka Przestrzeni Teorii. Założycielka i kierowniczka Zakładu Estetyki Literackiej Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w latach 2003–2021. Zainteresowania badawcze: literaturoznawstwo, zwłaszcza teoria dramatu, estetyka literacka i performatywna. Autorka licznych prac poświęconych teorii i estetyce współczesnego dramatu, w tym książek: *Komedia polska dwudziestolecia międzywojennego. Tradycjonaliści i nowatorzy* (Wrocław 1989 – wyd. 1, Poznań 2004 – wyd. 2), *Dramat i teatr absurdu w Polsce* (Poznań 1996), *Dramat współczesny. Teoria i interpretacja* (Poznań 2005), *Dramatyczna teoria literatury* (Poznań 2009), *Splątany świat* (Poznań 2025).

Karolina Kulpa, mgr – doktorantka w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego (dyscyplina: literaturoznawstwo). Nauczycielka, redaktorka czasopisma poświęconego krytyce literackiej i społecznej „Mały Format”. Związana z Zakładem Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich, gdzie prowadzi badania nad międzywojenną kulturą literacką. Autorka tekstów krytycznoliterackich i tłumaczka z języka francuskiego.

Regina Lubas-Bartoszyńska, prof. dr hab. – ur. w 1936 roku w Sosnowcu, profesor emerytowana Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Absolwentka polonistyki Uniwersytetu

Jagiellońskiego, nauczycielka języka polskiego w sosnowieckich liceach. W 1970 roku, po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych, podjęła pracę w Instytucie Filologii Polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie (dzisiejszy Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie). Nauczycielka języka polskiego na Université Clermont-Ferrand II we Francji (trzy lata). W 1984 roku obroniła pracę habilitacyjną; prowadziła wykłady na Université Clermont-Ferrand II w charakterze profesora wizytującego. Po około dwudziestu latach pracy w Instytucie Filologii Polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie, poprzedzonej kilkoma latami pracy w liceach, została zatrudniona w Katedrze Filologii Romańskiej Instytutu Neofilologii tejże uczelni, gdzie przepracowała dwadzieścia pięć lat i dodatkowo pięć lat (na część etatu), będąc już na emeryturze.

Zdzisław Łapiński, prof. dr hab. – ur. w 1930 roku w Wilnie, profesor emerytowany Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. Absolwent Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, gdzie w 1955 roku obronił pracę magisterską. W 1971 roku uzyskał stopień doktora i podjął pracę w Instytucie Badań Literackich PAN; w 1983 roku otrzymał habilitację i kontynuował pracę w IBL. Tytuł profesora uzyskał w 1992 roku. Od 1990 roku członek redakcji „Tekstów Drugich”. Autor m.in. publikacji: *Norwid* („Znak” 1971 i 1984); *Ja, Ferdynand* (Wydawnictwo KUL, 1985; Wydawnictwo Literackie, 1997); *Jak współżyć z socrealizmem* (Polonia, 1988; Fakt, 1988); *O Norwidzie* (Wydawnictwo KUL, 2014) i in. W jego opracowaniu ukazała się m.in. antologia *„Miłosz like the World”: Poet in the Eyes of Polish Literary Critics* (Peter Lang, 2015). Zainteresowania badawcze: głównie literatura dwudziestowieczna, ale także dorobek Norwida. Bliższy postawie krytyka niż historyka literatury, z zainteresowaniem śledzi pomysły rodzące się w innych dyscyplinach humanistycznych.

Tomasz Majewski, dr hab. – profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, kulturoznawca związany z Katedrą Antropologii Literatury

i Badań Kulturowych UJ. W latach 2016–2019 przewodniczący Rady Programowej Narodowego Centrum Kultury Filmowej w Łodzi, w latach 2017–2025 prezes Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego, członek Komitetu Nauk o Kulturze Polskiej Akademii Nauk. Członek Komitetu Redakcyjnego serii Nowa Humanistyka, redaktor naczelny „Kultury Współczesnej”. Autor książek *Dialektyczne feerie. Szkoła frankfurcka i kultura popularna* (2012) oraz *Siła kształtująca. Eseje o geście i świadectwie* (2018), a także redaktor naukowy tomów: *Rekonfiguracje modernizmu. Nowoczesność i kultura popularna* (2009) oraz *Migracje modernizmu. Nowoczesność i uchodźcy* (2014). Obecnie kończy prace nad monografią *O roślinach jako aktantach kulturowych*.

Helena Markowska-Fulara, dr – adiunkt w Zakładzie Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich Instytutu Literatury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego. Autorka książki *Odnajdywanie języka dyscypliny. Literaturoznawstwo wileńskie i warszawskie 1809–1830* (2020), przygotowanej na podstawie rozprawy doktorskiej pod kierunkiem Danuty Ulickiej, oraz artykułów naukowych publikowanych m.in. w „Tekstach Drugich”, „Pamiętniku Literackim”, „Ruchu Literackim” i „Forum Poetyki”. Zainteresowania badawcze: literatura oraz nauka o literaturze romantyzmu i późnego oświecenia, zwrot archiwalny, metody ilościowe we współczesnej humanistyce. Szczególne miejsce wśród zainteresowań zajmują także Juliusz Słowacki i Litwa.

Alina Molisak, dr hab. – profesor uczelni Uniwersytetu Warszawskiego. Autorka m.in. takich publikacji jak: *Judaizm jako los. Rzecz o Bogdanie Wojdowskim* (Warszawa 2004) oraz *Żydowska Warszawa – żydowski Berlin. Literacki portret miasta w pierwszej połowie XX wieku* (Warszawa 2016, wersja angielska: *Jewish Warsaw – Jewish Berlin. A Literary Portrait of the City in the First Half of the 20th Century*, Berlin 2021) – książki nagrodzonej Rachel Feldhay Brenner Award in Polish-Jewish Studies 2022. Członkini: Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich (od 2022 roku – prezeska), Gesellschaft für europäisch-jüdische Literaturstudien, Polskiego Towarzystwa Studiów

Jidyszystycznych, redakcji „Prac Filologicznych” i „Kwartalnika Historii Żydów”, a także Advisory Board „Polin. Studies in Polish Jewry”.

Magda Nabiałek-Przytuła, dr – adiunkt w Zakładzie Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Autorka monografii *Scena – między słowem a obrazem. O kompozycji dramatów Juliusza Słowackiego*. Aktualne zainteresowania badawcze: dramaturgia dwudziestolecia międzywojennego, ze szczególnym uwzględnieniem związków tej twórczości z formami ludowymi, cyrkowymi, szopkowymi i kabaretowymi.

Maksymilian Odrzywołek, mgr – absolwent filologii polskiej na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Obecnie student Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych UW – przygotowuje rozprawę doktorską poświęconą archiwum Marii Dłuskiej. Zainteresowania badawcze: edytorstwo naukowe, wersologia, historia i teoria literatury polskiej oraz dzieje nauki i kultury drugiej połowy XX wieku. Autor prac naukowych opublikowanych m.in. w „Wielogłosie” i „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Poetica”. Sekretarz redakcji „Wieku Oświecenia”. Autor recenzji literackich dla „Nowych Książek”. Jako Maks Pogarda wydał tomy poetyckie: *Splot Pogardy* (2021), *Uderzenie Pogardy* (2022) i *Toń Pogardy* (2023); laureat konkursu „Złoty Środek Poezji” (2022).

Aleksandra Okopień-Sławińska, prof. dr hab. – teoretyk i historyk literatury. Jej zainteresowania badawcze obejmują teorię i semantykę literatury, poetykę strukturalistyczną, naukę o wierszu, komunikacyjną teorię dzieła literackiego oraz zagadnienia dotyczące interpretacji literaturoznawczej. Autorka prac *Wiersz nieregularny i wolny Mickiewicza, Słowackiego i Norwida* (1964) oraz *Semantyka wypowiedzi poetyckiej. Preliminaria* (1985), a także współautorka *Zarysu teorii literatury* (1962) i *Słownika terminów literackich* (1976). Jej dorobek naukowy współkształtuje kolejne pokolenia polonistów, łącząc filologiczny rygor z otwartością refleksji teoretycznej.

Dawid Maria Osiński, dr hab. – profesor uczelni na Uniwersytecie Warszawskim, historyk literatury, pracownik Zakładu Literatury i Kultury Drugiej Połowy XIX Wieku (pełna lista publikacji: <http://zaklad2polowyxixwieku.uw.edu.pl/dr-dawid-maria-osinski/>). Przewodniczący Stołecznego Komitetu Okręgowego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego (od 2016 roku), zastępca dyrektora Instytutu Literatury Polskiej UW (od 2020 roku), redaktor naczelny „Przeglądu Humanistycznego” (od 2025 roku), redaktor merytoryczny „Tekstualiów” (od 2019 roku), członek Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (od 2024 roku). Zainteresowania badawcze: praktyki tłumaczeniowe w XIX i na początku XX wieku, wątki syberyjskie w literaturze drugiej połowy XIX wieku i poezja drugiej połowy XIX wieku.

Igor Pilszczikow, Prof., PhD – absolwent estońskiego Uniwersytetu w Tartu (1991). Stopień doktora uzyskał na Moskiewskim Uniwersytecie Państwowym im. Łomonosowa (1999), a doktora nauk (habilitację) w Instytucie Językoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk (2008). Obecnie profesor (a w latach 2022–2025 – kierownik) w Department of Slavic, East European and Eurasian Languages and Cultures na Uniwersytecie Kalifornijskim w Los Angeles (UCLA), kierownik projektu NETSIM na Uniwersytecie Luciana Błagi w Sybinie w Rumunii (ULBS) oraz profesor wizytujący na Uniwersytecie w Tallinnie (TLU). Współzałożyciel i współredaktor Fundamental Digital Library of Russian Literature & Folklore (FEB-web.ru), internetowej bazy danych z zakresu poetyki porównawczej i literatury porównawczej (CPCL.info) oraz czasopisma „Studia Metrica et Poetica” (University of Tartu Press). Od 2020 roku współredaktor czasopisma „Pushkin Review” (wydawca – Slavica Publishers). Autor trzech monografii, redaktor dwudziestu pięciu książek i czterech tematycznych tomów czasopism. Opublikował ponad dwieście artykułów na temat rosyjskiej poezji i poetyki, komparatystyki, wersologii, teorii literatury, semiotyki kultury i humanistyki cyfrowej.

Anna Piniewska, dr – asystentka w Zakładzie Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich Uniwersytetu Warszawskiego, magistra filologii polskiej i wiedzy o teatrze, autorka dysertacji *Sceny komunikacji. Niepełnosprawność w polskim współczesnym teatrze*. Współredaktorka tomów pokonferencyjnych *Poetyki protestu* oraz *Podmioty bezczynności*; publikowała m.in. w „Tekstach Drugich”, „Pamiętniku Teatralnym” i „Przeglądzie Humanistycznym”.

Jarosław Płuciennik, prof. dr hab. – profesor nauk humanistycznych, teoretyk literatury i kultury, kognitywista, pracownik Instytutu Kultury Współczesnej Uniwersytetu Łódzkiego. W pracy badawczej łączy fenomenologię, estetykę i analizy kognitywne z refleksją nad praktykami duchowymi, świadomością i medytacją. Ostatnie zainteresowania naukowe obejmują: teorię jakości metafizycznych Romana Ingardena, teorię troski i agape w myśli Paula Tillicha oraz refleksję nad nowoczesnością i etyką w ujęciu Hannah Arendt. Rozwija także badania nad transkulturowym storytellingiem, zwłaszcza nad twórczością Tove Jansson i światem Muminków. Autor i redaktor licznych publikacji naukowych, uczestnik międzynarodowych projektów badawczych realizowanych m.in. na uniwersytetach w Cambridge i Lund. Podejmuje refleksję nad etycznymi i duchowymi wymiarami doświadczenia estetycznego.

Maria Prussak, prof. dr hab. – od początków życia zawodowego związana z Instytutem Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. Tu pisała doktorat pod kierunkiem wybitnego znawcy teatru Stefana Treugutta i zdobywała kolejne stopnie naukowe w pracowni Zofii Stefanowskiej, znakomitej badaczki literatury romantyzmu, wnikliwej czytelniczki *Dziadów*. Wspólnie przygotowały edycję autografu tego dzieła. W IBL zajmowała się badaniem teatru modernistycznego i twórczości Stanisława Wyspiańskiego; równocześnie była członkiem redakcji naczelnej wydania rocznicowego *Dzieł* Adama Mickiewicza. Zwieńczeniem tej edycji jest nagrodzone przez PEN Club wydanie *Listów do Adama Mickiewicza*. Przez wiele lat współpracowała z „Pamiętnikiem Teatralnym” i „Dialogiem”. Publikuje recenzje

teatralne w „Didaskaliach” i „Teatrze” oraz rozprawy w „Pamiętniku Literackim” (tu zamieściła rozprawę *Zmierzch edycji krytycznych?*), „Tekstach Drugich” i „Kontekstach”. Kierowała Ośrodkiem Badań Filologicznych i Edytorstwa Naukowego; współpracuje przy opracowywaniu w IBL serii *Dramat Polski. Reaktywacja*. Była redaktorem naczelną serii naukowej Filologia XXI, w ramach której opublikowała książkę *Od słowa od słowa. Na marginesach krytyki tekstu* oraz antologię rosyjskich tekstów naukowych *Filologia. Lekcja wolności*.

Witold Sadowski, prof. dr hab. – polonista, literaturoznawca, wersolog, genolog, komparatysta, twórca graficznej teorii wiersza wolnego, koncepcji gatunkowych obrazów świata oraz licznych prac poświęconych litanii poetyckiej i poetyce wiersza. Autor m.in. książek: *Europejski wiersz litaniiny. W innej czasoprzestrzeni* (2018), *Litania i poezja. Na materiale literatury polskiej od XI do XXI wieku* (2011) i *Wiersz wolny jako tekst graficzny* (2004). Publikował w czasopismach: „Archivio Italiano per la Storia della Pietà”, „Česká Literatura”, „Forum Poetyki”, „Italian Quarterly”, „Pamiętnik Literacki”, „Poetics Today”, „Poétique”, „Porównania”, „Prace Filologiczne. Literaturoznawstwo”, „Przegląd Humanistyczny”, „Przestrzenie Teorii”, „Ruch Biblijny i Liturgiczny”, „Studia Poetica”, „Tekstualia”, „Teksty Drugie” i „Zagadnienia Rodzajów Literackich”.

Piotr Sidorowicz, dr – asystent w Zakładzie Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich. Współzałożyciel i członek komitetu redakcyjnego serii Parabaza Wydawnictw Uniwersytetu Warszawskiego. Kierownik grantu Preludium NCN. Autor rozprawy doktorskiej poświęconej Stefanowi Żółkiewskiemu. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się na historii literaturoznawstwa teoretycznego, politycznego uwikłania nauki oraz formalnych i nieformalnych instytucji humanistyki. Pracownik Wydawnictwa Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, członek kolegium redakcyjnego czasopisma „Teksty Drugie”. Publikował m.in. w „Journal of Literary Theory”, „Pamiętniku Literackim” i „Kulturze Współczesnej”.

Anna Skubaczewska-Pniewska, dr hab. – profesor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, kierownik Katedry Teorii Literatury i Komparatystyki w Instytucie Literaturoznawstwa Wydziału Humanistycznego UMK. Autorka monografii: *O różnych rozumieniach dzieła literackiego. Wybrane dwudziestowieczne kierunki literaturoznawcze wobec faktyczności dzieła literackiego oraz W więzieniu systemu. Ferdinand de Saussure a teoria literatury*. Zainteresowania badawcze: metodologia i historia literaturoznawstwa, poetyka teoretyczna, teoria powieści, teorie i praktyki intertekstualności, literatura światowa.

Ondřej Sládek, Assoc. Prof. PhDr., PhD – pracownik naukowy Instytutu Literatury Czeskiej w Czeskiej Akademii Nauk oraz wykładowca na Wydziale Edukacji Uniwersytetu Masaryka w Brnie. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się głównie na teorii literatury, narratologii, semiotyce i strukturalizmie literackim. Autor dwóch monografii: *The Metamorphoses of Prague School Structural Poetics* (Metamorfozy poetyki strukturalnej szkoły praskiej, 2015) oraz *Jan Mukařovský. Život a dílo* (Jan Mukařovský. Życie i twórczość, 2015). Redaktor i współredaktor tomów: *Český strukturalismus po poststrukturalismu* (Czeski strukturalizm po poststrukturalizmie, 2006), *O psaní dějin* (O pisaniu historii, 2007), *Vyprávění v kontextu* (Narracja w kontekście, 2008), *Performance/performativita* (Performance/performatywność, 2010), *Four Studies of Narrative* (Cztery studia na temat narracji, 2010), *Český strukturalismus v diskusi* (Czeski strukturalizm w dyskusji, 2014) oraz redaktor naczelny *Slovníku literárněvědného strukturalismu* (Słownika strukturalistycznej teorii i krytyki literackiej, 2018).

Rozalia Słodczyk, dr – literaturoznawczyni, wykładowczyni akademicka i nauczycielka, redaktorka, tłumaczka, krytyczka; absolwentka Kolegium Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego (magisteria z filologii polskiej i historii sztuki) oraz Katedry Italianistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Obroniła doktorat w zakresie literaturoznawstwa w Instytucie Literatury Polskiej UW, napisany pod kierunkiem

prof. Danuty Ulickiej i opublikowany jako *Ekfrazja, hypotypoza, przekład. Interferencje literatury i malarstwa w prozie włoskiej i eseistyce polskiej XX wieku* (Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2020). Prowadziła zajęcia na Universität Tübingen i Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie; pracowała w Instytucie Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, odbyła też stypendium na Universität Trier. Publikowała w „Nowych Książkach”, „Kontekstach”, „Tekstach Drugich”, „Przestrzeniach Teorii”, „Ruchu Literackim”, „Porównaniach”, „Odrze” i wydaniach zbiorowych. Jej zainteresowania badawcze obejmują takie zagadnienia, jak: relacje werbalno-wizualne (intersemiotyczność, ikonizacja), współczesna literatura niemiecka i polska, europejskie malarstwo nowożytne, ikonografia, teoria i krytyka sztuki, praktyka przekładu i metody Digital Humanities. Obecnie studentka germanistyki na Universität Stuttgart i nauczycielka języka niemieckiego.

Jan Sochoń, prof. dr hab. – ur. w 1953 roku w Wasilkowie; ksiądz katolicki, emerytowany profesor zwyczajny, filozof kultury, pisarz, poeta, krytyk literacki, eseista, biograf i wydawca pism bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Wieloletni wykładowca Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Przez dekady współpracował z „Nowymi Książkami”, „Toposem” i Polskim Radiem. Obecnie związany głównie ze środowiskiem Teologii Politycznej i Wydawnictwa Próby. Jego publikacje przetłumaczono na wiele języków. Ostatnio wydane tomy wierszy: *Czułość i popiół* (Gdynia–Kraków 2024) oraz *Chleb i wino* (Bydgoszcz 2026). Opracował i poprzedził wstępem eseje Jacques’a Maritaina pt. *Odpowiedzialność artysty* (przeł. Agnieszka Kuryś, Warszawa 2025). Mieszka w Warszawie i coraz częściej w Wasilkowie.

Grażyna Szwat-Gyłybowa, dr hab. – slawistka, historyczka literatury i kultury, od 2006 roku profesor nadzwyczajna w Instytucie Slawistyki Polskiej Akademii Nauk, wykładowczyni literatur i kultur południowosłowiańskich na Uniwersytecie Warszawskim (1981–2013). W latach 1994–1999 dyplomata. Od 2006 do 2019 roku redaktorka naczelna czasopisma „Slavia Meridionalis”. Autorka

wielu artykułów oraz książek, m.in. *W kręgu bułgarskiej groteski* (o twórczości Jordana Radiczkowa, 1991), *Haeresis bulgarica w bułgarskiej świadomości kulturowej XIX i XX wieku* (2005; *Haeresis bulgarica в българското културно съзнание на XIX и XX век*, 2010; *Bogomilism. The Afterlife of the „Bulgarian Heresy”*, 2017). Współautorka i redaktorka naukowa *Leksykonu tradycji bułgarskiej* (2011) oraz *Leksykonu idei wędrownych na słowiańskich Bałkanach* (t. 1–10, 2018–2020). W latach 2021–2025 kierowniczką projektu naukowego *Topos „wmurowanej kobiety” w kulturach Europy Południowo-Wschodniej i Węgier* (NCN, Opus 2019, 2020/37/B/HS2/00152). Zainteresowania badawcze: historia kultur południowosłowiańskich, historia idei na Bałkanach, problematyka transferu kulturowego.

Galin Tihanov, George Steiner Professor, PhD – profesor literatury porównawczej im. George’a Steinera na Queen Mary University of London. Kierownik projektu STRASYN [Theorizing (Sub)peripheries. Strategies of Synchronization in Southeast European Literary and Cultural Criticism], realizowanego na Uniwersytecie Luciana Blagi w Sybinie. Wykładał jako profesor wizytujący na uniwersytetach w Europie, Ameryce Północnej i Południowej oraz w Azji. Autor siedmiu książek, w tym *The Birth and Death of Literary Theory: Relevance in Russia and Beyond* (Narodziny i śmierć teorii literatury. Znaczenie w Rosji i poza nią, Stanford University Press, 2019), która zdobyła nagrodę AATSEEL 2020 za najlepszą książkę z zakresu badań literackich. *World Literature in the Soviet Union* (Literatura światowa w Związku Radzieckim, ASP, 2023), której Tihanov jest redaktorem naukowym, otrzymała nagrodę AATSEEL 2024 za najlepszy wieloautorski tom naukowy. Wybrany na członka British Academy (2021) oraz Academia Europaea (2012). Członek zarządu Instytutu Literatury Światowej na Uniwersytecie Harvarda, pełni także funkcję honorowego doradcy naukowego w Instytucie Literatur Obcych CASS w Pekinie; członek rad doradczych uniwersytetów i fundacji w Stanach Zjednoczonych, Niemczech, Chinach i innych krajach. Były przewodniczący Komitetu Teorii Literatury ICLA. Jego obecne badania dotyczą literatury światowej, kosmopolityzmu i emigracji.

Łukasz Wróbel, dr – adiunkt w Zakładzie Poetyki, Teorii Literatury i Metodologii Badań Literackich w Instytucie Literatury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego. Magistrant i doktorant Danuty Ullickiej, której wymagająca, a zarazem konwiwialna szkoła pracy na trwałe ukształtowała jego nawyki naukowe, w tym pisarskie. Autor książki *Hylé i noesis. Trzy międzywojenne koncepcje literatury stosowanej* (2013). Aktualnie przygotowuje rozprawę habilitacyjną poświęconą dziełom encyklopedycznym.

Seweryna Wysłouch, prof. dr hab. – profesor emerytowana Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W latach 1997–2011 kierownik Zakładu Semiotyki Literatury. Jej zainteresowania badawcze koncentrują się na prozie XX wieku (*Proza Michała Choromańskiego*, 1977; *Problematyka symulanzizmu w prozie*, 1981; *Narracje małe i duże*, 2015), koegzystencji słowa i obrazu (*Literatura a sztuki wizualne*, 1994; *Literatura i semiotyka*, 2001; *Wyprowadź semiotyki*, 2011) oraz transformacji literatury w mediach (*Literatura, obraz, film. Relacje i transformacje*, 2026). Współredaktorka (z Beatą Przymuszałą) tomów zbiorowych: *Ruchome granice literatury*, 2009; *Literatura w kręgu sztuki. Tematy – konteksty – medialne transformacje*, 2016. Autorka prac o wybitnych teoretykach literatury (Tadeuszu Grabowskim, Konstantym Troczyńskim i Jerzym Ziomku) i współredaktorka *Stulecia poznańskiej polonistyki* (t. 1–3, Poznań 2018–2019). Angażowała się w problemy dydaktyki literatury (współautorka – z Bożeną Chrzastowską – *Poetyki stosowanej*, 1974, 1978, 2000, oraz – z Bożeną Chrzastowską i Ewą Wiegandtową – *Literatury współczesnej. Podręcznika dla maturzystów*, 1992, 1993, 1997).

Łukasz Żurek, dr – filolog, krytyk literacki, pracownik Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego (Zakładu Literatury XX i XXI wieku), członek redakcji „Twórczości”. Autor książki *Filologia lokalna – lokalność filologa. Praktyki literacko-naukowe Stefana Szymutki* (Warszawa 2022).